

Motion till riksdagen 2005/06:N262

av **Henrik von Sydow (m)**

Oberoende institut för regelförenkling

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om målet att minska regelmassan för företagande med 25 % till år 2010.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett oberoende institut för regelförenkling.

Motivering

Regeringen fick i december 2002 i uppdrag av riksdagen att förenkla regelverket för företagsamheten i Sverige. Dessvärre kan det konstateras att arbetet går trögt och de verkliga förenklingsreformerna blir inte genomförda. Under våren 2004 har 46 myndigheter och samtliga departement gått igenom sina regelverk för företag. Genomgången har resulterat i cirka 300 förenklingsförslag. Svenskt Näringslivs och Näringslivets Regelnämnd har konstaterat att de flesta ”förenklingsförslag” handlar om att IT-service skall byggas ut. Blanketter har inte förenklats, men väl gjorts tillgängliga elektroniskt. Uppenbart är att detta inte löser många problem för företagen. Det behövs förslag där blanketter förenklas och försvinner, inte bara görs tillgängliga på Internet.

Det skall ses mot bakgrund av tiotals år av kraftig regelinfation, där företagsregler ökat med ungefär fyra procent per år och där regeringen, trots tillsättande av arbetsgrupper och utställda löften, misslyckats med att lätta på regelbördan. Den samlade volymen företagsregler beräknas uppgå till ungefär 20 000 sidor. 75 myndigheter beräknas samla in omkring 73 miljoner blanketter varje år från landets företag. Och trots regeringens återkommande utställningar om ambitioner och intentioner ser regelbördan för företagare ut att snarare öka än minska – år efter år. Den utveckling som pågår har fått jurister att tala om ”hyperlexi”. Begreppet beskriver hur politiker och tjänstemän gör

Fel! Okänt namn på

varje aspekt av företagsamhet till byråkrati, med regler som är svåra eller omöjliga att förstå sig på utan expertkompetens.

Det stora uppdraget för regeringen och riksdagen är att minska den totala regelmängden. Den blir en snårskog som ökar rättsosäkerheten och otryggheten. Problemet är sällan att en enskild regel är krånglig eller svår. Det är när regel adderas till regel, när förordning adderas till förordning som det blir just en snårskog som det är omöjligt att överblicka, även om de enskilda reglerna i sig inte är speciellt svåra att begripa. Därför är ett mål för regelförenklingsarbetet essentiellt.

Naturligtvis finns det goda och rättvisa regler. Sådana regler som möjliggör rivaliserande processer och effektiv feedback, men som inte avgör eller i detalj styr själva resultatet. Men onödiga eller otydliga regler betyder det motsatta: regler som stjäl tid och resurser från småföretagare att konkurrera genom att erbjuda bättre produkter eller tjänster. För människor som vill förenkla sina idéer är det angeläget att påbörja avskaffandet av paragrafer och blanketter. Vi behöver färre men bättre och tydligare regler.

Det finns nu många länder som går före när det gäller politiska målsättningar och ambitioner att minska företagets regelbörda. I Nederländerna har parlamentet beslutat att minska regelbördan med 25 procent. Redan under den första mandatperioden märkte man att regelbördan för företagen minskade med 10 procent. Både Danmark och Belgien har nu satt upp samma ambition som Nederländerna. De har börjat arbetet med att förenkla och avskaffa regler. Därför borde Sverige också ansluta sig till en sådan målsättning. 2010 borde vi avskaffa 25 procent av de regler som existerar i dag.

Tyvärr kan vi konstatera att Simplexenheten på Näringsdepartementet är tandlöst på grund av begränsade resurser och mandat. Dagens lösning innebär också att regering och myndigheter utvärderar sig själva och de regelverk som de skapat. Det hindrar en skarp utvärdering.

För att lyckas med regelavskaffande är det angeläget att inrätta en oberoende organisation med ett starkt mandat att både driva på och utvärdera förenklingsarbetet. Regeringen bör därför inrätta ett oberoende institut enligt holländsk modell. Det innebär en extern granskning av det arbete som bedrivs med att avskaffa regler och byråkrati samt råd och stöd till statsförvaltningen. Det oberoende institutet blir därmed den motor som idag saknas för att minska antalet regler, blanketter och byråkrati som försvårar för människor att förverkliga sina idéer.

Stockholm den 29 september 2005

Henrik von Sydow (m)